

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Дирекция „Развитие на селските райони“

11.3.2026 г.

X 93-1113/11.03.2026

Signed by: Tsetsa Valcheva Tsekova

ДО
Г-ЖА ИВАНА МУРДЖЕВА
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ И РЪКОВОДИТЕЛ
НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА
СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА
ПЕРИОДА
2023-2027 Г.

ОДОБРИЛ:

X

Ивана Мурджева - заместник-министър
Ръководител на УО на Стратегическия план
Signed by: Ivana Georgieva Murodzheva

ДОКЛАД

от Елена Иванова – директор на дирекция „Развитие на селските райони“

ОТНОСНО:

Предложение за изменение на Насоки за кандидатстване по интервенция интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР,

Със Заповед № РД09-185/28.02.2025 г. на заместник-министъра на земеделието и храните са утвърдени насоките за кандидатстване и е обявен прием на заявления за подпомагане на дейности, насочени към развитие на услуги по интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.“ (Стратегическия план). В Раздел 5 от Условието за кандидатстване, общият размер на безвъзмездната финансова помощ по приема е определен в размер на 49 000 000 евро.

В периода на приема от 28.02.2025 г. до 30.05.2025 г. са постъпили 782 броя заявления за подпомагане, като впоследствие 2 (две) заявления за подпомагане са били оттеглени от кандидатите. Общата стойност на заявените публични средства (БФП) на подлежащите на обработка 780 броя заявления за подпомагане е в размер на 92 844 101 евро.

Видно от изложеното, общият размер на заявената безвъзмездна финансова помощ от подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто бюджета за приема (189.48% от разполагаемия бюджет). В тази връзка, към настоящия момент Държавен фонд „Земеделие“ е извършил предварителна оценка по критериите за подбор на 780 броя заявленията за подпомагане.

Съгласно условията за кандидатстване, разпределението на общия бюджет, в зависимост от вида на допустимите кандидати е както следва:

- Бюджет за кандидати земеделски стопани, представляващ приблизително 28.57% от общите средства по приема или общо 14 000 000 евро;
- Бюджет за кандидати микропредприятия, представляващ приблизително 71.43% от общите средства по приема или общо 35 000 000 евро.

В периода на приема, заявената субсидия в частта на бюджета, заделен за кандидати микропредприятия общо е за над 220% от разполагаемите средства. Заявената субсидия в частта на бюджета, заделен за кандидати земеделски стопани общо е за 111,59% от разполагаемите средства. Въпреки това, в подбюджета за земеделски стопани не се предлага допълнително увеличение на първоначалния бюджет, защото работните очаквания са, че тази разлика ще бъде стопена в процеса на оценка на постъпилите заявления за подпомагане. Анализът на досегашното изпълнение показва, че в рамките на процедурите се наблюдава устойчива тенденция към редукция на заявените разходи в размер на приблизително над 20 %. Това се дължи както на установени недопустими разходи и прилагане на нормативно определени лимити, така и на значителен брой пълни откази поради недопустимост на кандидати.

По същата интервенция със Заповед №РД 09-49 от 22.01.2025 г., е обявен прием на заявления за подпомагане на дейности, насочени към развитие на занаяти в периода от 22.01.2025 г. до 22.04.2025 г., с общ бюджет 3 000 000 евро.

За този прием са постъпили 7 броя заявления за подпомагане с обща стойност на заявените публични средства (БФП) в размер на 575 082 евро или едва 19.17% от разполагаемия бюджет по приема. Доколкото общият размер на заявената субсидия е по-малко от определения бюджет по приема, не се налага извършването на предварителна оценка по реда на чл. 11, ал. 1 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г. Към настоящия момент заявленията за подпомагане са в процес на административна проверка, като до кандидатите се изпращат уведомителни писма за отстраняване на нередовности и предоставяне на допълнителни документи.

По приема за дейности, насочени към развитие на занаяти остава незаявен бюджет в размер на 2 424 918 евро.

С друга Заповед № РД 09-62 от 24.01.2025 г. на ръководителят на Управляващия орган на Стратегическия план е обявен прием на заявления за подпомагане на дейности, насочени към производство и продажба на продукти извън Приложение I от Договора за функциониране на Европейския съюз по интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ в периода от 29.01.2025 г. до 29.04.2025 г., с общ бюджет в размер на 46 756 925 евро.

Съгласно условията за кандидатстване за този прием, разпределението на общия бюджет, в зависимост от вида на допустимите кандидати, е както следва:

- Бюджет за кандидати земеделски стопани, представляващ 25.66% от общите средства по приема, или общо 12 000 000 евро;
- Бюджет за кандидати микропредприятия, представляващ 74.34% от общите средства по приема, или общо 34 756 925 евро.

В периода на приема са постъпили общо 273 заявления за подпомагане с обща стойност на заявените публични средства (БФП) в размер на 42 448 463 евро или 90.79% от разполагаемия общ бюджет по приема. Заявленията в бюджета за кандидати земеделски стопани са с обща стойност на БФП в размер на 48,28 % от определения за тях бюджет по приема. Заявената субсидия в частта на бюджета, заделен за кандидати микропредприятия общо е за 105,46% от разполагаемите средства. Въпреки това, тук не се предлага допълнително увеличение на първоначалния бюджет, защото работните очаквания са, че тази разлика ще бъде стопена в процеса на оценка на постъпилите заявления за подпомагане. Анализът на досегашното изпълнение показва, че в рамките на процедурите се наблюдава устойчива тенденция към редукция на заявените разходи в размер на приблизително над 20 %. Това се дължи както на установени недопустими разходи и

прилагане на нормативно определени лимити, така и на значителен брой пълни откази поради недопустимост на кандидати.

Доколкото общият размер на заявената субсидия е по-малък от определения бюджет по приема, това не налага извършването на предварителна оценка по реда на чл. 11, ал. 1 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г. Към настоящия момент, заявленията за подпомагане са в процес на административна проверка в Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ), като до кандидатите се изпращат уведомителни писма за отстраняване на нередовности и предоставяне на допълнителни документи.

В приема за подпомагане на дейности, насочени към производство в бюджета за земеделски производители остава незааявен бюджет в размер на 6 206 067 евро.

Във връзка с гореизложеното и с цел оптимално разходване на средствата по интервенцията се предлага увеличение на бюджета по прием на заявления за подпомагане на дейности, насочени към развитие на услуги по интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“, обявен със Заповед № РД09-185/28.02.2025 г. с:

1. неусвоения финансов ресурс от приема на заявления за подпомагане на дейности, насочени към развитие на занаяти в размер на 2 424 918 евро;

2. неусвоения финансов ресурс от приема на заявления за подпомагане на дейности, насочени към производство и продажба на продукти извън Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, от подбюджета за кандидати земеделски стопани, в размер на 6 206 067 евро.

С допълнителните средства в размер на 8 630 985 евро да бъде увеличен подбюджета за микропредприятия.

Предложените промени са одобрени от Мониторинговия комитет на Стратегическия план на писмена процедура, проведена в периода 11 - 25 февруари 2026 г.

Предложение се прави на основание чл. 68, ал. 5 от Закона за подпомагане на земеделските производители, където е посочено, че след откриване на приема утвърдените насоки може да се изменят само при промени в правото на Европейския съюз, българското законодателство или Стратегическия план, при очевидна фактическа грешка, при промяна в социалните или икономическите условия, за увеличаване на финансовия ресурс по приема или за удължаване на срока на приема или изпълнението, или във връзка с резултатите от проведени одитни проверки и влезли в сила съдебни решения. Увеличаване на финансовия ресурс по приема може да се извършва само до публикуване на класирането на заявленията за подпомагане.

В чл. 12, ал. 11 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“–„е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент, (обн., ДВ бр. 92 от 2024 г.), е определено, че Управляващият орган след съгласуване с Мониторинговия комитет на Стратегическия план до публикуване на списъците за крайно класиране на заявленията за подпомагане по приема може да увеличи финансовия ресурс по приема.

Предложението е мотивирано с получени официални данни за резултатите от проведените приеми по интервенцията от страна на Държавен фонд „Земеделие“.

Предложеното увеличение на средства в приема за подпомагане на дейности, насочени към развитие на услуги в подбюджета за кандидати микропредприятия, се основава на натрупания практически опит при оценката и администрирането на проектни предложения по ПРСР 2014-2020 г., и в частност по подмярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“.

В заключение, предложеното увеличение на средствата в подбюджета за микропредприятия в приема за подпомагане на дейности, насочени към развитие на услуги цели да гарантира максимално ефективно използване на бюджета в рамките на

интервенцията, да намали риска от неусвоени средства и да осигури подкрепа за направления, в които реалното търсене е по-високо. Увеличаването на финансовия ресурс ще позволи формирането на нова стойност на разполагаем бюджет за микропредприятия, в рамките на който могат да бъдат одобрени допълнително още 69 броя заявления за подпомагане. По този начин се гарантира пълно усвояване на бюджета след увеличаването на средствата и се осигурява по-ефективно и целесъобразно разпределение на финансовия ресурс в рамките на интервенцията.

Проектът на заповед за изменение на Заповед № РД РД09-185/28.02.2025 г. и проект на доклад на заместник-министъра на земеделието и храните, съдържащ мотивите за издаване на заповедта бяха публикувани на електронната страница на Стратегическия план и в Система за електронни услуги преди тяхното утвърждаване, за писмени възражения и предложения. Справка за отразяване на постъпилите предложения от общественото и проекта заповед и проект на доклад към нея. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 68, ал. 2 и ал. 5, изречение второ от Закона за подпомагане на земеделските производители, чл. 3, ал. 3 и чл. 12, ал. 11 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“–„е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент, (обн., ДВ бр. 92 от 2024 г.), предлагам да издадете заповед за изменение на Заповед № РД 09-185 от 28.02.2025 г., с която се увеличава бюджета по приема.

Приложение: 1. Справка за отразяване на постъпилите предложения от общественото обсъждане на проекта на заповед и проект на доклад

С уважение,

10.3.2026 г.

X

Елена Иванова
Директор
Signed by: Elena Angelova Ivanova

